

2023:APHC:9873

ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు

శుక్రవారం(మార్చి 31వ తేదీ) రెండు వేల ఇరవై మూడు

ప్రస్తుతం

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ ఎం.గంగారావు

గౌరవనీయ జస్టిస్ టి.మల్లికార్జునరావు

క్రిమినల్ అప్పీల్ నెంబరు: 625 ఆఫ్ 2015

మధ్య:

1. శ్రీ కనుమ గంగాధర్, మదనపల్లె పట్టణం ఎస్.బి.కె.కదిరప్పర్/ఓ.D.No 3-189-పు-21-6-1విజయనగర్ కాలనీ గొల్లపల్లె మదనపల్లె టౌన్

... పిటిషనర్(లు)

మరియు:

1. ఎస్టాబ్లిష్మెంట్, రెండో పట్టణ పీఎస్, మదనపల్లె పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ల ద్వారా ఎస్టాబ్లిష్మెంట్, రెండో పట్టణ పీఎస్, హైదరాబాద్లోని మదనపల్లె హైకోర్టు

... ప్రతిస్పందకులు

పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది: ఎస్ దిలీప్ జయరామ్

ప్రతివాదుల తరపు న్యాయవాది: పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ (ఏపీ)

కోర్టు ఈ క్రింది వాటిని చేసింది: ఉత్తర్వు

2023:APHC:9873

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఎం.గంగారావు

&

గౌరవనీయ జస్టిస్ టి.మల్లికార్జునరావు

క్రిమినల్ అప్పీల్ నెం.625 ఆఫ్ 2015

తీర్పు:

(గౌరవనీయ జస్టిస్ టి.మల్లికార్జునరావు ప్రకారం)

1. 2013 సెషన్స్ కేసు నెం.306లో మదనపల్లెలోని 2వ అదనపు డిస్ట్రిక్ట్ అండ్ సెషన్స్ జడ్జి 11.12.2014న ఇచ్చిన తీర్పును సవాలు చేస్తూ క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 374(2) కింద అప్పీలుదారుడు దాఖలు చేసిన ఈ క్రిమినల్ అప్పీల్ లో భారత శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 302 కింద నేరం రుజువు కావడంతో పాటు జీవిత ఖైదు, రూ. 000/- మరియు జరిమానా చెల్లించని పక్షంలో మూడు నెలల సాధారణ జైలు శిక్ష అనుభవించాల్సి ఉంటుంది.

2. నిందితులపై ఉన్న అభియోగాల సారాంశం ఏమిటంటే 20.02.2013 రాత్రి 10.00 గంటలకు మదనపల్లె పట్టణంలోని శ్రీనివాస లాడ్జిలో కసిరెడ్డి జగదీష్ @ చిన్నాను (ఇకపై 'మృతుడు'గా పిలుస్తారు) గొంతుపై కత్తితో పొడిచి హత్య చేశాడు.

3. క్లుప్తంగా, ప్రొసీక్యూషన్ కేసు ఏమిటంటే:

నిందితుడు, మృతుడు చిన్ననాటి స్నేహితులు. 2009లో మృతుడు నిందితుడిని రుణం అడిగాడు. నిందితులు మృతుడికి మూడు విడతలుగా రూ.6,50,000 అప్పుగా ఇచ్చారు. మృతుడు తరచూ నిందితుడి ఇంటికి వచ్చేవాడు. 13.02.2013న నిందితుడు తన ఇంటికి వచ్చి చూడగా మృతురాలితో పాటు తన భార్య కనిపించింది. మృతుడిని హెచ్చరించి పంపించాడు. ఆ తర్వాత మృతుడు కూడా నిందితుడి భార్యను పట్టుకోగా ఆమె ఇదే విషయాన్ని నిందితుడికి చెప్పింది. నిందితుడు

2023:APHC:9873

హెచ్చరించడంతో ఆమె ఇంటి నుంచి వెళ్లిపోయి తల్లిదండ్రుల వద్ద ఉంటోంది. ఆ తర్వాత నిందితుడు మృతుడిని ద్వేషించి చంపాలనుకున్నాడు. నిందితుడు తన దూరపు బంధువు శంకరుడి నుంచి రెండు కోడి కత్తులు కొనుగోలు చేశాడు. 20.02.2013 సాయంత్రం 4.30 గంటలకు నిందితుడు మృతుడి ఇంటికి వెళ్లి తనతో పాటు పి.డబ్ల్యూ.1-సురేష్ ఇంటికి రమ్మని కోరగా అక్కడ వారు మాట్లాడుకుని కాఫీ తాగారు. సాయంత్రం 5.30 గంటలకు మృతుడు, నిందితుడు మదనపల్లెలోని జేసీఎస్ బార్ కు వెళ్లి పావు వంతు మద్యం సేవించారు. మృతుడిని శ్రీనివాస లాడ్జిలో బస చేయాల్సిందిగా నిందితులు ఆహ్వానించారు. అనంతరం రూం నెంబర్ 110 కోసం శ్రీనివాస లాడ్జి మేనేజర్ కు రూ.500 చెల్లించగా, ఆయన ఆదేశాల మేరకు పి.డబ్ల్యూ.5-పి.వేణు మద్యం బాటిళ్లు, బిర్యానీ ప్యాకెట్లు తెచ్చాడు. అనంతరం వాటర్ బాటిల్ తీసుకురావాలని నిందితుడు పి.డబ్ల్యూ.5ను కోరాడు. పి.డబ్ల్యూ.5 వాటర్ బాటిల్ కోసం బయలుదేరిన తరువాత నిందితుడు మృతుడి ఛాతీలో తన్నాడు. మృతుడు మంచంపై పడిపోయాడు. నిందితుడు కత్తి పట్టుకుని మృతుడి గొంతు కోసి, ఒక కత్తులను అక్కడే పడేసి అక్కడి నుంచి పరారయ్యాడు. పి.డబ్ల్యూ.5 వచ్చి చూశాడు. పి.డబ్ల్యూ.1 ఫిర్యాదు మేరకు మదనపల్లె రెండో పట్టణ పీఎస్ 2013 క్రైమ్ నెం.39ను ఐపీసీ సెక్షన్ 302 కింద నమోదు చేశారు. విశ్వసనీయ సమాచారం మేరకు 23.03.2013 సాయంత్రం 4.00 గంటలకు పి.డబ్ల్యూ.10 తన సిబ్బంది, మధ్యవర్తులతో కలిసి మదనపల్లె పట్టణంలోని మున్సిపల్ ఆర్స్, బెంగళూరు రోడ్డు, మదనపల్లె పట్టణానికి వెళ్లి నిందితుడిని కనుగొన్నారు. మధ్యవర్తుల సమక్షంలో విచారించగా నిందితుడు నేరాన్ని అంగీకరించాడు, నిందితుల వాంగ్మూలం ప్రకారం, పి.డబ్ల్యూ.10 మరియు అతని బృందం మధ్యవర్తులతో కలిసి సాయంత్రం 05.30 గంటలకు తాటివారిపల్లి చెరువు వద్దకు వెళ్లారు, నిందితులు రక్తపు మరకలు ఉన్న బట్టలు మరియు కోడి కత్తిని తీసుకొని పెద్ద బండరాళ్ల వద్దకు వెళ్లారు; మహాజర్నామా ముసుగులో పి.డబ్ల్యూ.10 స్వాధీనం చేసుకుంది. 23.02.2013న నిందితుడిని జ్యూడీషియల్ రిమాండ్ నిమిత్తం మదనపల్లె రెండో అదనపు

జ్యూడిషియల్ మేజిస్ట్రేట్ కు తరలించారు. దర్యాప్తు పూర్తయిన తర్వాత పీడబ్ల్యూ.10 చార్జిషీట్ దాఖలు చేసింది.

4. మదనపల్లె రెండో అదనపు జ్యూడిషియల్ ఫస్ట్ క్లాస్ మేజిస్ట్రేట్ 2013 పీఆర్సీ నెం.26గా బాధ్యతలు స్వీకరించారు. విచారణకు హాజరైన తర్వాత సెక్షన్ 207 సీఆర్ పీసీ కింద నిందితులకు డాక్యుమెంట్ల కాపీలను అందజేసి కేసును సెషన్స్ కోర్టుకు అప్పగించారు. రికార్డుల్లో లభించిన ఆధారాల ఆధారంగా, ఇంతకు ముందు పేర్కొన్నట్లుగా, అభియోగాన్ని రూపొందించి, చదివి, నిందితులకు వివరించారు. అతను తన నేరాన్ని అంగీకరించాడు మరియు విచారణకు హాజరయ్యాడు.

5. ఈ కేసును రుజువు చేయడానికి ప్రాసిక్యూషన్ పి.డబ్ల్యు.ఎస్.1 నుండి 10 వరకు విచారించి, ఎమ్.ఓ.ఎస్.1 నుండి 12 వరకు మార్క్ చేయడంతో పాటు ఎక్స్.పి.1 నుండి పి.13 వరకు మార్క్ చేయబడింది. ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షులను పూర్తి చేసిన తరువాత, ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షుల సాక్షులలో నిందితుడికి వ్యతిరేకంగా కనిపించే నేరారోపణ పరిస్థితులకు సంబంధించి సెక్షన్ 313 సీఆర్సీ కింద సెషన్స్ జడ్జి నిందితుడిని విచారించారు, దీనిని ఆయన ఖండించారు. మృతుడి కుటుంబ సభ్యులు పూర్తిగా ఖండించారని, తప్పుడు వాదన చేశారని ఆరోపించారు. డిఫెన్స్ తరపున మౌఖిక, డాక్యుమెంటరీ ఆధారాలు లభించలేదు.

6. రికార్డుల్లో లభ్యమైన విషయాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న సెషన్స్ జడ్జి నిందితుడు/అప్పీలుదారుని నేరాన్ని గుర్తించి, ఇంతకు ముందు చెప్పిన విధంగా దోషిగా నిర్ధారించి శిక్ష విధించారు. ప్రస్తుత అప్పీలు దేనికి ప్రాధాన్యతనిస్తుందోనని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు.

7. ప్రాసిక్యూషన్ కేసుకు నేరాన్ని చూసినట్లు చెప్పబడుతున్న సాక్షులు మద్దతు ఇవ్వడం లేదని పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది ఎం.ఎస్.ఎ.పి.రెడ్డి వాదిస్తారు. మృతుడి హత్య నేరానికి పాల్పడిన వ్యక్తి దోషి అని నిశ్చయంగా నిరూపించడానికి సాక్షులు మరియు పరిస్థితుల గొలుసు సంపూర్ణంగా లేదు; అన్ని మానవ సంభావ్యతల దృష్ట్యా, అప్పీలుదారుడు ఈ చర్య చేసి ఉంటాడని చూపించడంలో

ప్రాసిక్యూషన్ విఫలమైంది. ప్రస్తుత కేసులో పిటిషనర్ ను తప్పుగా ఇరికించారు. ట్రయల్ కోర్టు తీర్పు నమ్మదగిన సాక్ష్యాల ఆధారంగా కాకుండా ఊహగానాలు, ఊహగానాలపై ఆధారపడి ఉంది. ప్రాసిక్యూషన్ నేరానికి ఎటువంటి కారణాన్ని నిర్ధారించడంలో విఫలమైంది. ప్రాసిక్యూషన్ కేసులో అనేక వ్యత్యాసాలు ఉన్నాయి, ఇది స్వాధీనం చేసుకున్నట్లు ఆరోపించబడినది అనుమానాస్పదంగా చేస్తుంది. ఈ సందర్భంగా ఆయన ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షుల వాంగ్మూలాలను ప్రస్తావించారు. అప్పీలుదారునికి వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యాలు అస్థిరమైనవి మరియు సరిపోవు. పిటిషనర్ పై కేసును సహేతుకమైన సందేహాలకు అతీతంగా రుజువు చేయడంలో ప్రాసిక్యూషన్ విఫలమైనప్పటికీ, ట్రయల్ కోర్టు నిందితుడిని దోషిగా నిర్ధారించింది; సందేహం యొక్క ప్రయోజనం అతనికే చెందాలి. ఐపిసి సెక్షన్ 302 ప్రకారం అప్పీలుదారునికి విధించిన శిక్ష మరియు శిక్ష అస్థిరమైనవి మరియు కొట్టివేయదగినవి; అప్పీలుదారుడు నిర్దోషిగా విడుదల కావడానికి అర్హుడు.

8. ప్రాసిక్యూషన్ వెర్షన్ లో ఎలాంటి మార్పులు లేవని పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ వాదిస్తాడు. ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షుల వాంగ్మూలంలో భౌతిక వైరుధ్యం లేదు; వైద్య ఆధారాలు కూడా కంటి సాక్ష్యానికి మద్దతు ఇస్తాయి. నిందితుల నేరాన్ని ఎత్తిచూపే బలమైన సాక్ష్యాధారాల ఆధారంగా ట్రయల్ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు సహేతుకమైనదేనని ఆయన వాదించారు. ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షుల మౌఖిక సాక్ష్యాలను, విచారణలో రికార్డు చేసిన డాక్యుమెంటరీ, మెటీరియల్ సాక్ష్యాలను ఆయన ప్రస్తావించారు. ప్రాసిక్యూషన్ సమర్పించిన సాక్ష్యాలు సహేతుకమైన సందేహాలకు తావులేకుండా నిందితుల నేరాన్ని రుజువు చేశాయి; ప్రస్తుత అప్పీలును కొట్టివేయాల్సి ఉంటుంది.

9. ఆయా పక్షాల తరపు మేధావుల వాదనలు విన్నాం, వారి ప్రత్యర్థుల వాదనలు పరిగణనలోకి తీసుకున్నాం, రికార్డులను క్షుణ్ణంగా పరిశీలించాం.

10. ప్రాసిక్యూషన్ అన్ని సందేహాలకు తావులేకుండా నిందితుల నేరాన్ని రుజువు చేసిందా?

మొన:

11. మృతుడి మరణం హత్యా అనేది మొదటి ప్రశ్న. ప్రాసిక్యూషన్ కేసు ప్రత్యక్ష సాక్ష్యాలతో పాటు సందర్భోచిత సాక్ష్యాల ఆధారంగా అభియోగాన్ని రుజువు చేస్తుంది.

పిడబ్ల్యు.1 ఎస్.సురేష్ పిడబ్ల్యు.2 - ఎస్.అరుణ, పి.డబ్ల్యు.2 భర్త, మృతుడు కె.జగదీష్ పిడబ్ల్యు.3 - కె.లక్ష్మి, ఎల్.డబ్ల్యు.3 - కె.వెంకట రమణ సంతానం.

13. 20.02.2013 సాయంత్రం 05.00 గంటల సమయంలో మృతుడు, నిందితుడు తమ ఇంటికి వచ్చి టీ తాగినట్లు పిడబ్ల్యు.1 నుండి 3 వరకు సాక్ష్యం ఇచ్చారు. తమకు ఏదో పని ఉందని చెప్పి ఇద్దరూ ఇంటి నుంచి వెళ్లిపోయారు. అదే రోజు ఎల్ డబ్ల్యు.3 - కె.వెంకట రమణకు రాత్రి 10 గంటల సమయంలో మదనపల్లె శ్రీనివాస లాడ్జిలో తన కుమారుడు చనిపోయాడని ఫోన్ వచ్చింది. ఎల్ డబ్ల్యు.3తో కలిసి మదనపల్లిలోని శ్రీనివాస లాడ్జిలోని 110వ నంబర్ గదికి వెళ్లి చూడగా రక్తపు మడుగులో మృతుడు మృతి చెందినట్లు పిడబ్ల్యు.1 నుంచి 3 వరకు తెలిపారు.

14. తన బావమరిది (మృతుడు)పై అనేక క్రిమినల్ కేసులు ఉన్నాయని క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ లో పిడబ్ల్యు.1కు సూచించబడింది; మృతుడిపై పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు, అతను మరో ఇద్దరు వ్యక్తులతో కలిసి ప్రసాద్ భార్య ఉమాదేవి అనే మహిళపై అత్యాచారానికి పాల్పడ్డాడు; మృతుడు చిత్తూరులోని ఎస్సీ, ఎస్టీ కోర్టులో పెండింగ్లో ఉన్న కేసుకు హాజరయ్యేవాడు. మృతుడు మంజుల అనే అమ్మాయిని ప్రేమించి ఆమెతో పారిపోయి కొంతకాలం విజయనగరం కాలనీలో స్థిరపడ్డాడు. పరారీకి సంబంధించి వివాదాలు తలెత్తాయి. అనంతరం మంజుల కుటుంబ సభ్యులతో మృతుడు రాజీ కుదుర్చుకున్నాడు. మృతురాలికి అదే ప్రాంతానికి చెందిన ఒక ముస్లిం మహిళతో పరిచయం ఉంది, అక్రమ సంబంధం కారణంగా మహిళ తన భర్తను విడిచిపెట్టింది. అయితే, ఈ సూచనలను ఆయన తోసిపుచ్చారు. క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ లో పిడబ్ల్యు.2 మరియు 3 లకు మృతుడికి చెడు దురలవాట్లు మరియు ఇతరులతో వివాదాలు ఉన్నాయని సూచించబడింది.

15. పిడబ్బు.4 - శ్రీనివాస లాడ్జి మేనేజర్ కె.సుధాకర్ 20.02.2013న సాయంత్రం 06.45 గంటల సమయంలో మృతుడు తమ లాడ్జికి వచ్చి రూ.500/- అడ్వాన్స్ చెల్లించి లాడ్జిలోని 110 నెంబరు గల గదిని తీసుకున్నాడని తన సాక్ష్యంలో పేర్కొన్నారు. రాత్రి 10.00 గంటల సమయంలో మృతుడు ఆ గదిలో హత్యకు గురయ్యాడని, రాత్రి 10.30 గంటల సమయంలో మృతుడి హత్య విషయం తెలిసిందన్నారు. రూమ్ బాయ్ అరుపులు విని 110వ నెంబర్ గదికి వెళ్లి చూడగా మృతుడు జగదీష్ తీవ్రగాయాలపాలై నేలపై పడి ఉన్నాడు. తమ లాడ్జిలో లికోర్ వినియోగాన్ని అనుమతించడం లేదని తెలియజేయడం మినహా పిడబ్బు.4ను క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ చేయడానికి విజ్ఞులైన డిఫెన్స్ న్యాయవాది ఎంచుకోలేదు. 20.02.2013 సాయంత్రం 06.45 గంటల సమయంలో మృతుడు రూ.500/- చెల్లించి లాడ్జిలో 110 నెంబరు ఉన్న గదిని తీసుకున్నాడని, రాత్రి 10.30 గంటలకు, మృతుడి హత్యను పిడబ్బు.4 గుర్తించిందని పిడబ్బు.4 యొక్క తిరుగులేని సాక్ష్యం చూపిస్తుంది.

16. పిడబ్బు.5 - శ్రీనివాస లాడ్జి రూమ్ బాయ్ పి.వేణు, సంఘటన జరిగిన రోజు మృతుడు మదనపల్లె శ్రీనివాస లాడ్జిలో 110 నెంబరు గల గదిని తీసుకున్నట్లు ఆధారాలు చూపిస్తున్నాయి. రాత్రి 10 గంటల సమయంలో ఆ గదిలో మృతుడి మృతదేహం కనిపించింది.

17. పిడబ్బు.1 నుంచి 3 వరకు ఉన్న వెర్షన్ ప్రకారం రాత్రి 10 గంటలకు ఎల్లబ్బూ.3 ఫోన్ కాల్ రావడంతో మదనపల్లెలోని శ్రీనివాస లాడ్జికి వెళ్లి చూడగా శ్రీనివాస లాడ్జిలోని రూమ్ నెం.110లో రక్తపు గాయాలతో మృతుడి మృతదేహం కనిపించింది. లాడ్జి మేనేజర్, బాయ్ ను విచారించగా నిందితులు, మృతుడు రూ.500 అడ్వాన్స్ చెల్లించి లాడ్జిలో 110 నెంబరు ఉన్న గదిని తీసుకుని మద్యం సేవించి బిర్యానీ తిన్నట్లు తెలిసిందని పిడబ్బు.1 నుంచి 3 వరకు ఉన్న సాక్ష్యం ఇది. ఆ తర్వాత నీళ్లు తీసుకురావడానికి రూమ్ బాయ్ ను పంపించారు. కాసేపటి తర్వాత రూమ్ బాయ్ గదికి వచ్చి చూడగా కోడి పందేలకు ఉపయోగించే కత్తితో నిందితుడు మృతుడి గొంతు కోస్తున్నాడు. అప్పుడు పిడబ్బు.1 పోలీసులకు ఎక్స్.పి 1-రిపోర్ట్ ఇచ్చింది. పిడబ్బు.1 సాక్ష్యాలను చదివితే లాడ్జిలో జరిగిన సంఘటన వివరాలను ఇచ్చిన లాడ్జి మేనేజర్, రూమ్ బాయ్ పేర్లను ఇవ్వలేదని తెలుస్తుంది. రాత్రి

10 గంటల సమయంలో హామ్ మామ (ఎల్ డబ్ల్యూ.3)కు ఎవరు ఫోన్ చేసి లాడ్జిలో మృతుడి మరణవార్తను తెలియజేశారో ఆరా తీయలేదని పీడబ్ల్యూ.1 తన క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ లో పేర్కొంది.

18. పిడబ్ల్యూ.1 క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ లో లాడ్జి వద్ద అంటే నేరం జరిగిన ప్రదేశంలో పోలీసులతో సహా సుమారు పది మంది గుమిగూడారని పేర్కొంది. ఇరవై నిమిషాల తర్వాత పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేసి ఎస్ ఐకి ఫిర్యాదు అందజేశారు.

19. ఫిర్యాదు అందిన తర్వాత 20 నిమిషాల తర్వాత ఎస్ఐ ఆఫ్ పోలీస్ సంఘటనా స్థలానికి వచ్చారని పిడబ్ల్యూ.1 ఆధారాలు చెబుతున్నాయి. ఉదయం 7 గంటల సమయంలో మృతదేహాన్ని ప్రభుత్వాసుపత్రికి తరలించారు. మృతదేహాన్ని ప్రభుత్వాసుపత్రికి తరలించే సమయంలో పోలీసులు కూడా అక్కడే ఉన్నారు. ఉదయం 7 గంటల నుంచి 10 గంటల వరకు పోస్టుమార్టం నిర్వహించి సాయంత్రం అంత్యక్రియలు పూర్తి చేశారు.

20. పిడబ్ల్యూ.10-సి.ఎం.గంగయ్య, ఇన్స్పెక్టర్ ఆఫ్ పోలీస్ మాట్లాడుతూ, 21.02.2013 న 12.30 గంటలకు పిడబ్ల్యూ.1 పోలీస్ స్టేషన్కు వచ్చి ఫిర్యాదు చేసిందని తెలిపారు. 2012లో మదనపల్లె 2వ పట్టణ పీఎస్ లోని ఐపీసీ సెక్షన్ 302 కింద కేసు నమోదు చేసి, ఎక్స్ పీ 9-ఎఫ్ ఐఆర్ ను మదనపల్లెలోని రెండో అదనపు జ్యూడిషియల్ మేజిస్ట్రేట్ ఆఫ్ ఫస్ట్ క్లాస్ కు చేరవేశారు. తెల్లవారు జామున 2 గంటల సమయంలో సంఘటనా స్థలానికి చేరుకుని చూడగా శ్రీనివాస లాడ్జిలోని రూమ్ నెంబర్ 110లో మృతుడు జగదీష్ మృతదేహం రక్తపు మడుగులో పడి ఉంది. 2013 ఫిబ్రవరి 20వ తేదీన నేరం జరిగిందని, 2013 ఫిబ్రవరి 21న ఉదయం 00.30 గంటలకు పోలీస్ స్టేషన్ కు సమాచారం అందిందని ఎక్స్ పీ9-ఎఫ్ ఐఆర్ చూపించడం గమనార్హం. సంఘటనా స్థలానికి , పోలీస్ స్టేషన్ కు మధ్య దూరం 100 మీటర్లు. నేరం జరిగిన ప్రాంతం పోలీస్ స్టేషన్ కు చాలా తక్కువ దూరంలో ఉన్నప్పటికీ పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేయడంలో మూడు గంటల జాప్యం ఎందుకు జరిగిందో ప్రాసిక్యూషన్ వివరించలేదు. రాత్రి 10.30 గంటలకు లాడ్జిలోని రూమ్ నెం.110లో మృతుడి హత్య జరిగిన విషయం తమకు తెలుసని పీడబ్ల్యూ.4, 5 ఆధారాలు చెబుతున్నాయి. ఘటన జరిగిన వెంటనే

లాడ్డి యాజమాన్యం పోలీసులకు సమాచారం ఇవ్వకపోవడంపై వివరణ ఇవ్వలేదు. ఇంతకుముందే పేర్కొన్నట్లుగా, పిడబ్ల్యూ.1 యొక్క సాక్ష్యం అతను మొదట లాడ్డికి చేరుకున్నప్పుడు నేరం జరిగిన ప్రదేశంలో పోలీసుల ఉనికిని చూపిస్తుంది. దీంతో నేరం జరిగిన ప్రాంతానికి పిడబ్ల్యూ.1 నుంచి 3 వరకు రాకముందే పోలీసులకు నేరం గురించి సమాచారం అందిందని తెలుస్తోంది. కానీ, దర్యాప్తులో ఈ విషయం వెల్లడవడం లేదు. దీనికి విరుద్ధంగా, పిడబ్ల్యూ.10-ఇన్వెస్టిగేషన్ ఆఫీసర్ యొక్క సాక్ష్యాలు అతను నేరం జరిగిన ప్రదేశాన్ని తెల్లవారుజామున 02.00 గంటలకు సందర్శించినట్లు చూపిస్తుంది.

21. పైన పేర్కొన్న సమయాల విషయంలో అసంబద్ధత ఉందని, శ్రీనివాస లాడ్డిలోని రూమ్ నెం.110లో మృతుడు కె.జగదీష్ మృతదేహం రక్షపు మడుగులో పడి ఉందని పిడబ్ల్యూ.10 సాక్ష్యాధారాల ద్వారా తెలుస్తుంది. ప్రాసిక్యూషన్ కేసును డిఫెన్స్ వ్యతిరేకించదు. మరుసటి రోజు ఉదయం 06.45 గంటలకు నేరం జరిగిన ప్రదేశానికి తిరిగి వచ్చి, మృతుడి రక్త సంబంధీకులు, సాక్షులు, పంచాయితీదార్ల సమక్షంలో భద్రత కల్పించి, మృతుడి మృతదేహంపై విచారణ ప్రారంభించినట్లు పిడబ్ల్యూ.10 ఆధారాలు చెబుతున్నాయి. విచారణలో మృతుడి మృతదేహాన్ని పరిశీలించగా కుడి చెవి కింద మెడపై కత్తిపోటు గాయం కనిపించింది. సుమారు 4 అంగుళాల లోతులో కత్తితో గొంతు కోశారు. అక్కడ, అతను సంఘటనా స్థలాన్ని పరిశీలించాడు; నేరం జరిగిన ప్రదేశం యొక్క ఎక్స్.పి 10-రఫ్ స్కెచ్ తయారు చేయడం; రక్తంలో ఎం.ఓ.4-ఆకుపచ్చ/తెలుపు రంగు, తెలుపు రంగు చారలు నిండు చొక్కా మరకలు, ఎం.ఓ.5 నేవీ బ్లూ కలర్ జీన్స్ ప్యాంట్, ఎం.ఓ.6 మిల్లు రక్తంతో తడిసిన తెలుపు రంగు మర్రి, ఎం.ఓ.7-కంట్రోల్ టైల్, ఎం.ఓ.8-బ్లడ్ స్ట్రెయిన్డ్ కంట్రోల్ టై, ఎం.ఓ.9-ఒక జత చెప్పులు, ఎం.ఓ.10-కాక్ ఫైట్ కత్తి, ఎం.ఓ.10-కాక్ ఫైట్ కత్తి, ఎం.ఓ.11-మెక్స్వెల్ యొక్క లగ్జరీ బాటిల్స్ స్వాధీనం చేసుకున్నారు. విచారణాధికారులను విచారించగా నిందితుడు గంగాధర్ మృతుడు జగదీష్ తలను పట్టుకుని గొంతు కోసి హత్య చేశాడని ఏకగ్రీవంగా నిర్ధారించారు. ఉదయం 10 గంటలకు విచారణ చేపట్టారు.

22. ఈ దశలో పి.డబ్ల్యు.6-ఎ.గురుమూర్తి, రిటైర్డ్ గ్రామ రెవెన్యూ అధికారి, పి.డబ్ల్యు.7-కె.శ్రీనివాసులు సాక్ష్యాలను ప్రస్తావిస్తే బాగుంటుంది. అందులోని అంశాలను చదివిన తర్వాత పంచ్ సాక్షులతో కలిసి ఎక్స్ పీ5 ఇన్వెస్టిగేట్ రిపోర్టుపై తమ సంతకాలను అతికించినట్లు పిడబ్ల్యు.6 వాంగ్మూలం ఇచ్చింది. లాడ్జిలో మృతుడే గొంతు కోశాడని తెలుసుకున్నారు. ఆర్థిక వివాదాలకు సంబంధించి నిందితులు మృతురాలి గొంతు కోశారని విచారణలో తేలిందని ఆయన అంగీకరించారు. ప్రాసిక్యూషన్ కేసుకు అతను పూర్తిగా మద్దతు ఇవ్వలేదని పిడబ్ల్యు.6 సాక్ష్యాలు చూపిస్తున్నాయి.

23. క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ లో పిడబ్ల్యు.6 వారు మృతదేహం ఉన్న ప్రదేశంలో విచారణ జరిపిన లాడ్జికి వెళ్లారని, అయితే వారి సంతకాలు ఎమ్మార్వో కార్యాలయంలో తీసుకున్నారని పేర్కొన్నారు.

24. పి.డబ్ల్యు.7 సాక్ష్యాధారాల విషయానికి వస్తే, నేరం జరిగిన ప్రదేశంలో మృతుడు కె.జగదీష్ మృతదేహంపై విచారణలో తాను ఉండటం గురించి మరియు విచారణ నివేదికలో అతను విచారణా పంచాయతీదారులుగా ధృవీకరించడం గురించి పేర్కొన్నాడు. మృతుడి హత్యకు గల కారణాలు తెలియరాలేదు. పిడబ్ల్యు.6 మరియు 7 మృతుడి హత్యకు కారణాలకు సంబంధించి ప్రాసిక్యూషన్ కేసుకు మద్దతు ఇవ్వలేదు; అడిషనల్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ పిడబ్ల్యు.7ను క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ చేశారు, కానీ ప్రాసిక్యూషన్ కేసుకు మద్దతుగా ఏమీ లభించలేదు.

మృతదేహాన్ని పోస్టుమార్టం నిమిత్తం పీసీ-3933 బీఈ నటరాజ్ కు అప్పగించి మృతదేహానికి పోస్టుమార్టం నిర్వహించేందుకు మదనపల్లె ప్రభుత్వ ఏరియా ఆస్పత్రి డిప్యూటీ మెడికల్ ఆఫీసర్ కు పంపించినట్లు పిడబ్ల్యు.10-ఇన్వెస్టిగేషన్ ఆఫీసర్ తెలిపారు.

26. పిడబ్ల్యు.9-డా.ఎం.హేమంత్ కుమార్ అయ్యప్ప 21.02.2013న మధ్యాహ్నం 01.00 గంటలకు మదనపల్లె రెండవ పట్టణ పి.ఎస్.హెచ్.ఓ నుండి మృతుడు కె.జగదీష్ మృతదేహానికి పోస్టుమార్టం నిర్వహించాలని కోరినట్లు ఆధారాలు చెబుతున్నాయి. పిడబ్ల్యు.9 మరియు ఎక్స్.పి.8 పోస్ట్ మార్టం

పరీక్ష సర్టిఫికేట్ యొక్క సాక్ష్యాలు అతని పోస్ట్ మార్టం పరీక్షలో ఈ క్రింది గాయాలను కనుగొన్నట్లు చూపిస్తుంది:

ఎడమ చేయి, మెడపై రాపిడి ఉంది:

పరిమాణం, పొడవు -23 సెం.మీ,లోతు-7 సెం.మీ.లు, మాస్టాయిడ్ ప్రక్రియ నుండి మరొక మాస్టాయిడ్ ప్రక్రియకు విస్తరించడం. శ్వాసనాళ వలయాలకు అంతరాయం ఏర్పడింది.

27. పిడబ్ల్యూ.9 సాక్ష్యాల ప్రకారం, మృతుడి మెడపై లభించిన గాయం అతనికి చూపించిన కత్తి వంటి పదునైన ఆయుధం వల్ల సంభవించి ఉండవచ్చు.

28. క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్లో అతని వెర్షన్ ప్రకారం, క్రికోయిడ్ మృదులాస్థి పైన మెడపై లోతైన గాయం కనిపించింది. మెడకు, గొంతుకు మధ్య వ్యత్యాసం ఉందని , పోస్టుమార్టం సర్టిఫికేట్ లో మెడపై ఉన్న గాయాలను పేర్కొన్నారు.

29. స్వాధీనం చేసుకున్న 1 నుంచి 9 వరకు స్వాధీనం చేసుకున్న వస్తువులను కోర్టు ద్వారా తిరుపతి ఆర్.ఎఫ్.ఎస్.ఎల్కు పరిశీలన, నివేదిక కోసం పంపినట్లు పీడబ్ల్యూ.10-ఇన్వెస్టిగేషన్ ఆఫీసర్ సాక్ష్యాధారాలు చెబుతున్నాయి. ఆర్.ఎఫ్.ఎస్.ఎల్ అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్ 26.04.2013 నాటి ఎక్స్.పి.13-ఆర్.ఎఫ్.ఎస్.ఎల్ నివేదికను పంపారు. నం.1 నుంచి 3, 5 నుంచి 9 ఐటమ్స్ లో గుర్తించిన రక్తం మానవ, నం.1, 2, 3, 7, 8 అంశాల్లో బ్లడ్ గ్రూప్ 'ఎ' గ్రూపుకు చెందినదని, నం.6, 9 ఐటమ్ లపై బ్లడ్ గ్రూప్ ను నిర్ణయించలేదని, ఐటమ్ నెం.5లో రక్తం గుర్తించడం లేదని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. సాక్షులు సూచించిన విధంగా మృతుడికి తగిలిన గాయాల స్వభావం మరియు డాక్టర్-పిడబ్ల్యూ 9 సాక్ష్యాలు మృతుడి మరణం సహజమైనది కాదని సూచిస్తున్నాయి. పోస్టుమార్టం నిర్వహించిన డాక్టర్ అభిప్రాయం ప్రకారం లోతైన గాయం కారణంగా మెడ నుంచి అధిక రక్తస్రావం కావడంతో హైపోవోల్మిక్ షాక్ తో మృతుడు మరణించినట్లు తెలుస్తోంది.

30. రికార్డులో ఉన్న మెటీరియల్ ను బట్టి చూస్తే మధ్యవర్తులు మృతుడి విచారణ నివేదికను తయారు చేశారు. అయితే, మృతుడి మరణానికి గల కారణాలపై ప్రాసిక్యూషన్ కేసును వారు సమర్థించలేదు. PW.6 మరియు 7 యొక్క సాక్ష్యాలు విచారణ సమయంలో వారి ఉనికిని నిర్ధారిస్తాయి మరియు Ex.P5పై వారి సంతకాలను సబ్ స్క్రైబ్ చేస్తాయి. మృతుడికి తగిలిన గాయాలను కూడా విచారణ నివేదికలో స్పష్టంగా చూపించారు. ఈ ఘటన లాడ్జిలో జరగలేదని నిందితుడు ప్రత్యక్ష సాక్షులకు సూచించలేదన్నది వాస్తవం. దర్యాప్తు అధికారి నేరం జరిగిన ప్రదేశానికి ఒక స్థూల స్కెచ్ ను తయారు చేసి కోర్టు ముందు ఉంచి, తగిన విధంగా రుజువు చేసినట్లు చూడవచ్చు. పైన పేర్కొన్న వాస్తవ సాక్ష్యాలను బట్టి, మృతుడి మరణాన్ని హత్యగా డిఫెన్స్ ఏ మాత్రం ఖండించలేదని తెలుస్తుంది. క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ లో పీడబ్ల్యూ.1 నుంచి 3 వరకు ఇచ్చిన సూచనల్లో కూడా లాడ్జిలో మృతుడి హత్య జరిగినట్లు తేలింది. క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ లో పీడబ్ల్యూ.1 నుంచి 3 వరకు పలు సూచనలు చేయడం ద్వారా మృతుడికి పలువురితో దురలవాట్లు, వివాదాలు ఉన్నాయని, అతనిపై అనేక క్రిమినల్ కేసులు నమోదయ్యాయని, లాడ్జిలో మృతుడిని ఎవరో హత్య చేసి ఉంటారని డిఫెన్స్ భావించింది.

31. మృతుని శరీరంలోని కీలక అవయవాలపై గాయాల స్వభావాన్ని, ప్రాసిక్యూషన్ నేతృత్వంలోని సాక్ష్యాల నేపథ్యంలో డాక్టర్ అభిప్రాయాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, హత్య మరణాన్ని విశ్వసించడానికి ఏమీ లేదు. ఇక్కడ గమనించాల్సిన విషయం ఏమిటంటే సాక్షుల క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ లో కూడా మృతుని హత్యాకాండను డిఫెన్స్ ఖండించలేదు. అందువల్ల, మరణించిన వారి హత్య మరణానికి తీవ్రమైన సవాలు లేదని మేము భావిస్తున్నాము.

32. మృతుడు 20.02.2013న సాయంత్రం 06.45 గంటలకు లాడ్జికి వెళ్లి అడ్వాన్స్ గా రూ.500 చెల్లించి లాడ్జిలో 110 నెంబరు ఉన్న గదిని తీసుకున్నాడని ప్రాసిక్యూషన్ ప్రాథమికంగా నిర్ధారించింది. రాత్రి 10.30 గంటల సమయంలో మృతుడిని ఆ గదిలోనే హత్య చేశారు. లాడ్జిలో నిందితుల ఉనికిని నిర్ధారించడానికి ప్రాసిక్యూషన్ పిడబ్ల్యూ.ఎస్.4, 5 సాక్ష్యాలపై ఆధారపడింది.

33. నిందితుడు, మృతుడు మదనపల్లెలోని జేసీఎస్ బార్కు వెళ్లి బార్లో మద్యం సేవించారని, ఆ తర్వాత ఆ రోజు రాత్రి తనతో గడిపేందుకు శ్రీనివాస లాడ్జికి రావాలని నిందితుడు మృతుడిని కోరాడు. అనంతరం బాధితుడు శ్రీనివాస లాడ్జిలోని రూమ్ నెం.110లో రూ.500 నగదు చెల్లించి సాయంత్రం 6.45 గంటల సమయంలో ఆ మొత్తాన్ని రూమ్ బాయ్ అయిన పీడబ్ల్యూ.5కు మద్యం తీసుకురావడానికి ఇవ్వగా, కొద్దిసేపటి తర్వాత పీడబ్ల్యూ.5 రమ్ బాటిల్, బిర్యానీ ప్యాకెట్లు తీసుకుని గదిలో ఉంచింది. అప్పుడు నిందితుడు పీడబ్ల్యూ.5ను వాటర్ బాటిల్ తీసుకురావాలని కోరాడు. పీడబ్ల్యూ.5 వాటర్ బాటిల్ తీసుకురావడానికి గది నుండి బయటకు వచ్చినప్పుడు, నిందితుడు మృతుడి ఛాతీపై తన్నాడు, ఫలితంగా, మృతుడు మంచంపై పడిపోయాడు, నిందితుడు కత్తి తీసుకొని మృతుడిని పట్టుకుని గొంతు కోసి హత్య చేశాడు. ఒక కత్తి గదిలోకి పడిపోయింది. అప్పటికి, పీడబ్ల్యూ.5 గదికి వచ్చి దానిని చూసింది. పీడబ్ల్యూ.4 మరియు 5 యొక్క సాక్ష్యాలతో ప్రాసిక్యూషన్ కేసుకు మద్దతు లేదు. నిందితులు, మృతుడు తమ లాడ్జికి వచ్చి సాయంత్రం 06.45 గంటలకు ఒక గది తీసుకున్నారని, రాత్రి 10.00 గంటల వరకు వారు లాడ్జిలో ఉన్నారని నిర్ధారించడానికి పీడబ్ల్యూ.4, 5 సాక్షులుగా చూపించారు. నిందితుడు, మృతుడు కలిసి లాడ్జికి వచ్చారనడానికి పీడబ్ల్యూ.4 సాక్ష్యం కాదు. ఆ రోజు సాయంత్రం 06.45 గంటలకు మృతుడు లాడ్జికి వెళ్ళాడని, రాత్రి 10.30 గంటల సమయంలో డెడ్ బాడీ నంబర్ 110 గదిలో ఉండటాన్ని వారు గమనించినప్పటికీ, నేరం జరిగిన సమయంలో లాడ్జిలో నిందితులు ఉండటం గురించి వారు మాట్లాడలేదు. అందువల్ల ప్రాసిక్యూషన్ కేసుకు పీడబ్ల్యూ.ఎస్.4 మరియు 5 మద్దతు ఇవ్వదు, ఇది వాదించినట్లుగా మృతుడితో పాటు నిందితుల ఉనికికి సంబంధించినది.

34. ఇప్పుడు ప్రాసిక్యూషన్ నమ్మిన సందర్భోచిత సాక్ష్యాలను పరిశీలిస్తాం. బిజేందర్ అలియాస్ మందర్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ హరీయాణా 1 కేసులో సుప్రీంకోర్టు ఈ విధంగా తీర్పునిచ్చింది.

ఒక్కోసారి నిందితుడి వాంగ్మూలం, దాని ఫలితంగా రికవరీ అయిన మెటీరియల్ ఆధారంగానే నిందితుడిని కోర్టు దోషిగా నిర్ధారించగలదన్నది వాస్తవం కావచ్చు. ఏదేమైనా, అటువంటి నిందితుల

నేరాన్ని కొనసాగించడానికి, రికవరీ అసాధ్యంగా ఉండాలి మరియు అనుమానాస్పద అంశాలతో కప్పివేయబడకూడదు. (i) దుర్వినియోగం మరియు బహిర్గతం మధ్య వ్యవధి వంటి పరిస్థితులు; (ii) రికవరీ చేయబడ్డ వస్తువు యొక్క సారూప్యత మరియు మార్కెట్లో దాని లభ్యత; (iii) వస్తువు యొక్క స్వభావం మరియు నేరానికి దాని ఔచిత్యం; (iv) వస్తువు యొక్క బదిలీ సౌలభ్యం; (v) కోర్టు ముందు ధృవీకరించిన సాక్షి యొక్క సాక్ష్యం మరియు విశ్వసనీయత మరియు/లేదా ఇతర అంశాలు, రికవరీ యొక్క అంతర్గత స్పష్టమైన విలువ మరియు విశ్వసనీయతను అంచనా వేయడంలో సహాయపడే బరువైన పరిగణనలు".

35. గీజగంద సోమయ్య వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ కర్ణాటక 2 కేసులో పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ ఇచ్చిన తీర్పుపై ఆధారపడింది.

"కేవలం సందర్భోచిత సాక్ష్యాల ఆధారంగా మాత్రమే శిక్ష విధించవచ్చుననడంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు, కానీ 1952 లో ఈ కోర్టు నిర్దేశించిన సందర్భోచిత సాక్ష్యాలకు సంబంధించిన చట్టం ఆధారంగా దీనిని పరీక్షించాలి".

36. శరద్ బిర్డిచంద్ సర్దా వర్సెస్. సందర్భోచిత సాక్ష్యాల విషయానికొస్తే, సందర్భోచిత సాక్ష్యాల ఆధారంగా కేసును నిర్ణయించేటప్పుడు పాటించాల్సిన ఐదు సువర్ణ సూత్రాలను సుప్రీంకోర్టు నిర్దేశించింది, అవి ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

"153. ఈ నిర్ణయాన్ని నిశితంగా పరిశీలిస్తే, ఒక నిందితుడిపై కేసు పూర్తిగా రుజువు కావడానికి ముందు ఈ క్రింది షరతులు నెరవేరాలి: (1) నేర నిర్ధారణకు రావాల్సిన పరిస్థితులను పూర్తిగా నిర్ధారించాలి. (2) అలా నిర్ధారించబడిన వాస్తవాలు నిందితుని నేరం యొక్క పరికల్పనకు మాత్రమే అనుగుణంగా ఉండాలి, అనగా, నిందితుడు దోషి అని తప్ప మరే ఇతర పరికల్పనపై వాటిని వివరించకూడదు, (3) పరిస్థితులు నిర్ణయాత్మక స్వభావం మరియు ధోరణి కలిగి ఉండాలి, (4) నిరూపించడానికి ఒకటి మినహా సాధ్యమయ్యే ప్రతి పరికల్పనను వారు మినహాయించాలి, మరియు

(5) నిందితుల నిర్దోషిత్వానికి అనుగుణంగా నిర్ధారణకు సహేతుకమైన ఆధారాలను విడిచిపెట్టకుండా, అన్ని మానవ సంభావ్యతలో, నిందితుడు ఈ చర్య చేసి ఉంటాడని చూపించే విధంగా పూర్తి సాక్ష్యాల గొలుసు ఉండాలి."

1 (2022) 1 సుప్రీంకోర్టు కేసులు 92

2 (2007) 9 సుప్రీంకోర్టు కేసులు 315

3 1984 4 SCC 116

37. నిందితుడు ఇచ్చిన అప్పు తిరిగి చెల్లించలేదని, భార్యతో కూడా అక్రమ సంబంధం పెట్టుకున్నాడనే కారణంతో కత్తితో గొంతు కోసి హత్య చేశాడని ప్రాసిక్యూషన్ కేసు. 23.02.2013న తాను పోలీస్ స్టేషన్ లో ఉండగానే నిందితుడి గురించి విశ్వసనీయ సమాచారం అందిందని దర్యాప్తు అధికారి పీడబ్ల్యూ.10 సాక్ష్యం చెప్పారు. వెంటనే గ్రామ రెవెన్యూ అధికారి పీడబ్ల్యూ.8-నడిగంటి బాల సుబ్రమణ్యం, ఎల్లబ్ల్యూ.14-మొండెం నర్సింహులు, గొల్లపల్లె ఎస్సై గంగాధర్, సిబ్బందితో కలిసి పోలీసు జీపులో వెళ్లి మదనపల్లె పట్టణంలోని మున్సిపల్ ఆర్స్ బెంగళూరు రోడ్డును సందర్శించగా, అక్కడ ఆర్స్ సమీపంలో ఓ వ్యక్తి నిల్చుని ఉండటాన్ని గమనించి అక్కడి నుంచి పారిపోయేందుకు ప్రయత్నించాడు. వెంటనే తన జీపును తన దగ్గర ఆపి ఆర్స్ కు దక్షిణం వైపు 100 అడుగుల దూరంలో తన సిబ్బంది సాయంతో పట్టుకొని ఆర్స్ వద్దకు తీసుకువచ్చి మధ్యవర్తుల సమక్షంలో ప్రశ్నించారు. అప్పు తిరిగి ఇవ్వకపోవడం, నిందితుడి భార్యతో అక్రమ సంబంధం పెట్టుకున్నాడనే అనుమానంతో మృతుడిపై కక్షతో కోడి కత్తితో గొంతు కోసి, చెవి కింద కత్తితో పొడిచి హత్య చేసినట్లు అంగీకరించాడు.

38. పై వెర్షన్ చదివితే మధ్యవర్తుల సమక్షంలో పోలీసులకు చేసిన నేరారోపణ వాంగ్మూలం. ఎవిడెన్స్ యాక్ట్ లోని సెక్షన్ 25 ప్రకారం నేరానికి పాల్పడిన వ్యక్తిపై పోలీసు అధికారికి చేసిన నేరాన్ని రుజువు చేయకూడదు. అదేవిధంగా ఎవిడెన్స్ యాక్ట్ సెక్షన్ 26 ప్రకారం నిందితుడు పోలీసుల అదుపులో ఉన్నప్పుడు చేసిన నేరాన్ని రుజువు చేయలేం. ఎవిడెన్స్ యాక్ట్ లోని సెక్షన్ 25 ప్రకారం నిందితుడు

స్వచ్ఛగా ఉన్నప్పుడు, పోలీసు కస్టడీలో లేనప్పుడు మాత్రమే కాకుండా, ఏదైనా దర్యాప్తు ప్రారంభానికి ముందు అటువంటి వ్యక్తి చేసిన నేరాన్ని కూడా పరిగణనలోకి తీసుకుంటారు. సెక్షన్ 25లోని "ఏదైనా నేరానికి పాల్పడిన నిందితుడు" అనే పదం, అతను నేరారోపణ వాంగ్మూలం ఇచ్చిన సమయంలో, అతను ఆ కేసులో నిందితుడిగా అరెస్టు చేయబడినా లేదా కస్టడీలో ఉన్నా లేదా సాక్ష్య చట్టంలోని సెక్షన్ 25 కింద ఒక పోలీసు అధికారికి చేసిన నేరారోపణ వాంగ్మూలాన్ని అంగీకరించకపోవడాన్ని పబ్లిక్ పాలసీ ఆధారంగా కవర్ చేస్తుంది. ఎవిడెన్స్ యాక్ట్ లోని సెక్షన్ 25 ప్రకారం ఒక నిందితుడు పోలీసు అధికారికి చేసిన నేరాన్ని అంగీకరించినట్లు రుజువు చేయడమే కాకుండా, ఒక నేరానికి సంబంధించిన అన్ని నేరారోపణ వాస్తవాలను ఒప్పుకోవడం కూడా నిషేధం. ఈ విధంగా, వారు ఒక పోలీసు అధికారికి చేసిన నేరపూరిత వాంగ్మూలాలు మరియు ఇండియన్ ఎవిడెన్స్ చట్టంలోని సెక్షన్ 25 మరియు 26 కింద కొట్టబడ్డారు.

39. సందర్భోచిత సాక్ష్యాల ఆధారంగా ఒక కేసులో, నిందితుడు నేరం చేయడానికి కారణం కూడా ప్రాముఖ్యతను సంతరించుకుంటుంది. మృతుని హత్య నేరంలో నిందితుల ప్రమేయాన్ని పరిస్థితులు, సంఘటనల పరంపర నిర్వచనంగా రుజువు చేస్తున్నాయా అన్నదే ఇప్పుడు మన పరిశీలనకు ఎదురయ్యే ప్రశ్న.

40. పిడబ్ల్యు.10-ఇన్వెస్టిగేషన్ ఆఫీసర్ యొక్క సాక్ష్యం ప్రకారం, నిందితులు పోలీసుల సమక్షంలో చేసిన అంగీకార వాంగ్మూలం ప్రకారం, నేరం చేయడానికి నిందితులు కారణమని పేర్కొన్నారు. మృతుడు నిందితుడి నుంచి హ్యాండ్ లోన్ తీసుకున్నట్లు చూపించడానికి, నిందితుడి భార్యతో అక్రమ సంబంధాన్ని నిరూపించడానికి ప్రాసిక్యూషన్ సాక్ష్యాధారాలను సమర్పించలేదనడంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు. పిడబ్ల్యు.1 నుండి పిడబ్ల్యు.3 వరకు మృతుడికి మరియు నిందితులకు మధ్య ఉన్న వివాదాలను పేర్కొనలేదు. మృతుడికి, నిందితులకు మధ్య ఉన్న వివాదాల గురించి వారికి తెలియదు. మృతుడు, నిందితులు తమ ఇంటికి వచ్చి టీ తాగారని, తమకు ఏదో పని ఉందని చెప్పి ఇద్దరూ ఇంటి నుంచి వెళ్లిపోయారని పిడబ్ల్యు.1 నుంచి 3 వరకు ఉన్న ఆధారాలను బట్టి తెలుస్తోంది.

మృతుడితో నిందితుడు కూడా సత్సంబంధాలు కొనసాగించాడని ప్రత్యేకంగా చెప్పనవసరం లేదు. లేకపోతే నిందితుడు పీడబ్ల్యూ.1 నుంచి 3 ఇంటికి వెళ్లేవాడు కాదు. మృతుడు కూడా నిందితుడిపై ఎలాంటి అనుమానం వ్యక్తం చేయలేదని మాకు తెలుసు. లేకపోతే, అతను నిందితుడితో ముందుకు సాగలేడు. నిందితులకు, మృతుడికి మధ్య గతంలో ఎలాంటి వివాదాలున్నాయనడానికి ఎలాంటి సాక్ష్యాధారాలను కోర్టు ముందు ఉంచలేదు. మృతుడి నుంచి నిందితులు డబ్బులు తీసుకున్నారని పీడబ్ల్యూ.2 సాక్ష్యం చెప్పింది. అయితే మృతుడు నిందితుల నుంచి హ్యాండ్ లోన్ తీసుకున్నాడని, కానీ దానిని చెల్లించడంలో విఫలమయ్యాడని ప్రాసిక్యూషన్ కేసు. పీడబ్ల్యూ.1 నుంచి 3 వరకు ఆర్థిక లావాదేవీల వివరాలు ఇవ్వలేదు. సుప్రాపై జరిగిన చర్చ, విశ్లేషణల ద్వారా వెలుగులోకి వచ్చిన ఈ వివరాలను పరిశీలిస్తే, నిందితుడికి, మృతుడికి మధ్య ఎలాంటి ఆర్థిక లావాదేవీలు జరిగాయని, నిందితుడి భార్య పట్ల మృతుడు దురుసుగా ప్రవర్తించాడని నిరూపించడంలో ప్రాసిక్యూషన్ విఫలమైంది.

41. ప్రత్యక్ష సాక్షుల వాంగ్మూలం లేదా సందర్భోచిత సాక్ష్యాల ఆధారంగా అన్ని క్రిమినల్ కేసుల్లో ఉద్దేశం ఒక సంబంధిత అంశం అని గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు పేర్కొన్న సందర్భాలు చాలా ఉన్నాయి. శ్రీకాంతయ్య వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ బాంబే⁴ కేసులో సుప్రీంకోర్టు ఇలా వ్యాఖ్యానించింది-

"ఒక వ్యక్తి తీవ్రమైన చట్టవ్యతిరేక చర్యకు పాల్పడడని గుర్తుంచుకోవాలి, ఇది ఏదైనా బలమైన ఉద్దేశ్యంతో ప్రేరేపించబడకపోతే అతన్ని ప్రాసిక్యూషన్ మరియు అవమానానికి గురి చేస్తుంది." ఉద్దేశం లేకుండా నేరపూరిత చర్యను పరిగణించవచ్చా? సాధారణంగా, ఉద్దేశం రుజువైతే తప్ప ఎటువంటి నేరపూరిత చర్యను పరిగణించరు. కానీ ఉద్దేశం రుజువు కానప్పటికీ, నేరపూరిత చర్యకు పాల్పడినట్లు భావించబడే సందర్భాలు ఉండవచ్చు. ఒక నేరపూరిత చర్యను రుజువు చేయడానికి ఉద్దేశం ఉండాలని లేదా నేరపూరిత చర్యను ఊహించడానికి ముందు ఉద్దేశ్యాన్ని రుజువు చేయడం తప్పనిసరి కాదు.

42. అన్వర్ అలీ, ఏఎన్నార్ లలో. v. హిమాచల్ ప్రదేశ్ రాష్ట్రం 5, గౌరవనీయ సుప్రీం కోర్టు గత నిర్ణయాలలో పేర్కొన్న సూత్రాలను ప్రస్తావించింది మరియు ఈ క్రింది విధంగా నిర్దేశించింది: -

"24. ప్రస్తుత కేసులో, ప్రాసిక్యూషన్ ఉద్దేశ్యాన్ని నిరూపించడంలో మరియు నిరూపించడంలో విఫలమైందని, అందువల్ల, నిందితుడు నిర్దోషిగా ఉండటానికి అర్హుడని నిందితుల తరపున సమర్పించిన వాదనకు సంబంధించి, ఉద్దేశ్యాన్ని రుజువు చేయకపోవడం ప్రాసిక్యూషన్ కేసును తిరస్కరించడానికి కారణం కాజాలదు".

4 1955 SCJ 233

5 2020 10 ఎస్సీసీ 166

43. సురేష్ చంద్ర బస్త్రా వర్సెస్ కేసులో సుప్రీంకోర్టు తీర్పు వెలువరించింది. బీహార్ రాష్ట్రం 6: ఉద్దేశం రుజువైతే, అది సందర్భోచిత సాక్ష్యాల గొలుసులో లింకును అందిస్తుంది, కానీ అది లేకపోవడం ప్రాసిక్యూషన్ కేసును తిరస్కరించడానికి కారణం కాదు.

44. రికార్డుల్లో ఉన్న సాక్ష్యాలను క్షుణ్ణంగా విశ్లేషించిన తరువాత, నిందితులు నేరం చేయడానికి గల ఉద్దేశ్యాన్ని నిర్ధారించడంలో ప్రాసిక్యూషన్ విఫలమైందని మేము భావిస్తున్నాము.

45. పై చట్టపరమైన స్థితిని దృష్టిలో ఉంచుకొని, ప్రాసిక్యూషన్ నిందితుడి ఉద్దేశ్యాన్ని నిరూపించడంలో విఫలమైనంత మాత్రాన, ప్రాసిక్యూషన్ కేసును తిరస్కరించడానికి ఇది ఏకైక కారణం కాదని, ఉద్దేశం రుజువైతే, అది సందర్భోచిత సాక్ష్యాల గొలుసులో మరొక లింకును అందిస్తుందని మేము భావించవలసి ఉంటుంది.

46. మృతుడు, నిందితుడు 2013 సాయంత్రం 5.00 గంటల నుంచి 5.30 గంటల మధ్య తమ ఇంటికి వచ్చారని, మృతుడు, నిందితులు తమకు పని ఉందని చెప్పి ఇంటి నుంచి వెళ్లిపోయారని పీడబ్ల్యూ.1 నుంచి 3 వరకు ఉన్న ఆధారాలను బట్టి తెలుస్తోంది. నిందితులు మరియు మృతుడు చివరిసారిగా పీడబ్ల్యూ.1 నుండి 3 వరకు కలిసి కనిపించారని ప్రాసిక్యూషన్ నిరూపించగలిగిందని, నిందితుల నేరాన్ని రుజువు చేయడానికి చివరిగా చూసిన సిద్ధాంతం ఆధారం అని ప్రాసిక్యూషన్ తరపున సమర్పించబడింది.

47. కర్ణాటక రాష్ట్రంలో గౌరవ సుప్రీంకోర్టు ఈ విధంగా పేర్కొంది:

"3. ... కలిసి చివరిగా కనిపిస్తే సరిపోదు. ఈ విధమైన కేసులో రుజువు చేయవలసిందల్లా [మృతుడు] మరణానికి గురయ్యాడని సూచించడానికి ఖచ్చితమైన సాక్ష్యం, దీనిలో ప్రతిస్పందకుడు చివరిసారిగా కలిసి కనిపించిన సమయానికి దగ్గరగా ఉండాలి లేదా తెలుసుకోవాలి.

61995 Supp1 SCC 80(: 1995 SCC (Cri) 60.)

7[(2003) 3 SCC 353 : 2003 S.C.C. (Cri) 795

48. ఉత్తరప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో వి. సతీష్ 8, చివరిసారిగా చూసిన సూత్రం ఆచరణలోకి వస్తుందని గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు పేర్కొంది

నిందితులు, మృతుడు చివరిసారిగా సజీవంగా కనిపించిన సమయం, మృతుడు చనిపోయినప్పుడు మధ్య వ్యవధి చాలా తక్కువగా ఉందని, నిందితులు తప్ప మరెవరైనా నేరానికి పాల్పడే అవకాశం ఉండదన్నారు.

49. నైజాంలో వి. రాజస్థాన్ రాష్ట్రం, గౌరవనీయ సుప్రీం కోర్టు ఈ విధంగా పేర్కొంది:

నిస్సందేహంగా, "చివరిగా చూసిన సిద్ధాంతం" అనేది పరిస్థితుల గొలుసులో ఒక ముఖ్యమైన లింక్, ఇది నిందితుల నేరాన్ని కొంత ఖచ్చితంగా సూచిస్తుంది. మృతుడి మరణానికి గల కారణాలపై సహేతుకమైన వివరణ ఇవ్వడానికి సాక్ష్యాధారాల భారాన్ని నిందితుడికి, నిందితుడికి అప్పగించాలని న్యాయస్థానాలను "చివరిగా చూసిన సిద్ధాంతం" కలిగి ఉంది. కేవలం "చివరిగా చూసిన సిద్ధాంతం" ఆధారంగా శిక్ష విధించడం వివేకవంతమైనది కాదని ఈ కోర్ట్ కోర్ట్ బాగా తేల్చింది. ప్రాసిక్యూషన్ యొక్క కేసును పూర్తిగా పరిగణనలోకి తీసుకొని, చివరిసారిగా చూసిన పాయింట్ కు ముందు మరియు తరువాత పరిస్థితులను దృష్టిలో ఉంచుకొని "చివరిగా చూసిన సిద్ధాంతం" వర్తింపజేయాలి.

50. రాజస్థాన్ వర్సెస్ కాశీ రాముడు 10 కేసులో 'చివరిసారిగా సజీవంగా కనిపించిన' సూత్రాన్ని సుప్రీంకోర్టు విశదీకరించింది.

23. అధికారులతో గుణించాల్సిన అవసరం లేదు. సూత్రం బాగా స్థిరపడింది. సాక్ష్యాధారాల చట్టంలోని సెక్షన్ 106లోని నిబంధనల ప్రకారం ఏదైనా వాస్తవం ఒక వ్యక్తికి తెలిసినప్పుడు, ఆ వాస్తవాన్ని రుజువు చేయాల్సిన బాధ్యత అతనిపై ఉంటుంది. అందువల్ల, ఒక వ్యక్తి చివరిసారిగా చనిపోయిన వ్యక్తితో కనిపిస్తే, అతను ఎలా మరియు ఎప్పుడు విడిపోయాడో వివరణ ఇవ్వాలి. సంభావ్యమైనది మరియు సంతృప్తికరంగా ఉన్నట్లుగా కోర్టు కోర్టుకు అనిపించే ఒక వివరణను అతడు అందించాలి. అలా చేస్తే తన భారాన్ని మోసినట్లే భావించాలి. తన ప్రత్యేక పరిజ్ఞానంలో వాస్తవాల ఆధారంగా వివరణ ఇవ్వడంలో విఫలమైతే, సాక్ష్యాల చట్టంలోని సెక్షన్ 106 ద్వారా తనపై మోపిన భారాన్ని నిర్వర్తించడంలో విఫలమవుతాడు. సందర్భోచిత సాక్ష్యాధారాలపై ఆధారపడిన కేసులో, నిందితుడు తనపై ఉంచిన భారాన్ని నిర్వర్తించడంలో సహేతుకమైన వివరణ ఇవ్వడంలో విఫలమైతే, అది అతనికి వ్యతిరేకంగా రుజువు చేయబడిన పరిస్థితుల గొలుసులో అదనపు లింకు అందిస్తుంది. సెక్షన్ 106 క్రిమినల్ విచారణలో రుజువు భారాన్ని మార్చదు. ఎల్లప్పుడూ ప్రాసిక్యూషన్ మీద ఉంటుంది. నిందితుడు తనకు తెలిసిన, తన నిర్దోషిత్వానికి అనుగుణమైన ఏ సిద్ధాంతం లేదా పరికల్పనకు మద్దతు ఇవ్వలేని వాస్తవాలపై ఎటువంటి కాంతిని వెదజల్లనప్పుడు, ఏ వివరణను జోడించడంలో అతని వైఫల్యాన్ని కోర్టు గొలుసును పూర్తి చేసే అదనపు లింక్ పరిగణించవచ్చని ఇది నియమాన్ని నిర్దేశిస్తుంది.

8(2005) 3 SCC 114: 2005 S.C.C. (Cri) 642

9(2016) 1 SCC 550 : (2016) 1 SCC(Cri) 386: 2015 SCC ఆన్ లైన్ SC 782

10 (2006) 12 SCC 254 : (2007) 1 SCC (Cri) 688

51. నిందితులు, మృతుడు సాయంత్రం 05.30 గంటలకు పిడబ్ల్యు.1 నుండి 3 ఇంటి నుండి బయలుదేరినట్లు రికార్డులో ఉన్న ఆధారాలు చూపిస్తున్నాయి. సాయంత్రం 05.30 గంటలకు మదనపల్లెలోని జేసీఎస్ బార్ కు వెళ్ళినట్లు ప్రాసిక్యూషన్ కేసు ఉన్నప్పటికీ, బార్ ను సందర్శించినట్లు ఎలాంటి ఆధారాలు లభించలేదు. మృతుడు, నిందితులు ఇద్దరూ కలిసి సాయంత్రం 06.40 గంటలకు శ్రీనివాస లాడ్జ్ కి వెళ్ళారని ప్రాసిక్యూషన్ కేసు కూడా ఉంది. శ్రీనివాస లాడ్జ్ లోని రూమ్ నెం.110లో మృతుడు, నిందితుల బసను నిర్ధారించడానికి లాడ్జ్ మేనేజర్, రూమ్ బాయ్ లను విచారించినప్పటికీ, పిడబ్ల్యు.4 లాడ్జ్ మేనేజర్ మరియు పిడబ్ల్యు.5 రూమ్ బాయ్ ప్రాసిక్యూషన్ కేసుకు మద్దతు ఇవ్వలేదు. అందువల్ల, పిడబ్ల్యు.1 నుండి 3 వరకు ఇంటి నుండి బయలుదేరిన తరువాత వారు చివరిసారిగా బార్లో లేదా లాడ్జ్ లో కలిసి కనిపించారని నిరూపించడంలో ప్రాసిక్యూషన్ విఫలమైందని భావించవచ్చు. ప్రాసిక్యూషన్ మృతుడిని నిర్ధారించగలిగినంత మాత్రాన, నిందితుడు సాయంత్రం 05.30 గంటలకు పిడబ్ల్యు.ఎస్ 1 నుండి 3 ఇంటి నుండి వెళ్ళిపోయినంత మాత్రాన, పిడబ్ల్యు.4 మరియు పిడబ్ల్యు.5 మృతుడితో నిందితులు ఉన్నట్లు చెప్పనందున అతను లాడ్జ్ లో మృతుడితో లేడని నిరూపించే బాధ్యత నిందితుడిపై ఉందని భావించలేము.

52. రెండు సంఘటనల మధ్య వ్యవధి దృష్ట్యా, అంటి పిడబ్ల్యు.1 నుండి 3 వరకు మృతుడిని మరియు నిందితుడిని ఇంటి నుండి విడిచిపెట్టడం మరియు లాడ్జ్ లో మృతుడి మృతదేహాన్ని గమనించడం, ఇతరులు జోక్యం చేసుకునే అవకాశాన్ని తోసిపుచ్చలేము. పిటిషనర్, మృతుడు చివరిసారిగా లాడ్జ్ లో కలిసి కనిపించారనడానికి కచ్చితమైన ఆధారాలు లేవు. పిడబ్ల్యు.4 మరియు పిడబ్ల్యు.5 యొక్క సాక్ష్యాల ప్రకారం మృతుడు మాత్రమే సాయంత్రం 06.30 గంటలకు లాడ్జ్ కి వచ్చాడు. అందువల్ల మృతుడితో పాటు పిటిషనర్ కూడా లాడ్జ్ ని సందర్శించాడని, మృతుడి హత్యకు తానే కారణమయ్యాడని నిర్ధారణకు రావడం ప్రమాదకరం.

53. ప్రాసిక్యూషన్ కేసు ప్రకారం, నేరానికి నిందితులు ఉపయోగించిన రక్తపు మరకలతో కూడిన ఎంఓ.3-4 అంగుళాల కత్తి మరియు ఎంఓ.10-కాక్ ఫైట్, పిడబ్ల్యు.10 యొక్క సాక్ష్యాల ప్రకారం, అతను

నేరం జరిగిన ప్రదేశంలో మృతుడి ఎం.బి.9-ఒక జత చెప్పులు మరియు ఎం.ఓ.10-కాక్-కత్తిని స్వాధీనం చేసుకున్నాడు. రక్తపు మరకలతో కూడిన ఎం.ఓ.1-షర్టు, ఎం.ఓ.2-కాటన్ జీన్స్ ప్యాంటు, ఎం.ఓ.3-4 అంగుళాల కత్తిని నిందితులు సమర్పించినట్లు పిడబ్ల్యూ-8 సాక్ష్యాధారాలు ఉన్నాయి. పిడబ్ల్యూ-8 సాక్ష్యాధారాల ప్రకారం నిందితుల నేరాన్ని అంగీకరించడంతో వారిని తాటివారిపల్లెలోని వాటర్ ట్యాంకు వద్దకు తీసుకెళ్లి అక్కడ నిందితుల బట్టలు, హత్యకు ఉపయోగించిన కత్తిని దాచారు. రక్తపు మరకలతో ఉన్న ఎంఓ 1 షర్టు, ఎంఓ2 కాటన్ జీన్స్ ప్యాంటు, ఎంఓ 3-4 అంగుళాల కత్తిని నిందితుడు స్వయంగా చూపించాడు. నిందితుడిని అరెస్టు చేసిన ప్రదేశానికి, వస్తువులను స్వాధీనం చేసుకున్న ప్రదేశానికి మధ్య కచ్చితమైన దూరం గురించి తనకు తెలియదని క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ లో పిడబ్ల్యూ.8 సాక్ష్యం. సీజ్ చేసిన ప్రదేశానికి చేరుకోవాలంటే పోలీసు వాహనం కాలనీలో ట్రాఫిక్ గుండా వెళ్లాల్సి ఉంటుందని, ట్రాఫిక్ గుండా వెళ్లడానికి 30 నుంచి 40 నిమిషాలు పట్టే అవకాశం ఉందన్నారు. మరో కేసులో తప్పుడు సాక్ష్యం ఇచ్చినందుకే సస్పెండ్ చేసినట్లు ఆయన సాక్ష్యాధారాలు చెబుతున్నాయి. పిడబ్ల్యూ.8 యొక్క సాక్ష్యాల ప్రకారం, నిందితుడిని అరెస్టు చేసిన ప్రదేశం రద్దీగా ఉండే రహదారి, మరియు ఇది నివాస ప్రాంతం. ఆ ప్రదేశం చుట్టూ సుమారు 30 మంది అందుబాటులో ఉన్నారు. నిందితుడ్ని అదుపులోకి తీసుకున్న పోలీసులు నేరాన్ని అంగీకరించి వాంగ్మూలం నమోదు చేశారు. పిడబ్ల్యూ.10-ఇన్వెస్టిగేషన్ అధికారి క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ లో అతను విచారించిన సాక్షులు మృతుడు, నిందితుడు కాఫీ తీసుకున్నారని, టీ తీసుకోలేదని చెప్పారని వెల్లడైంది. నేరం జరిగిన ప్రాంతం నుంచి స్వాధీనం చేసుకున్న మద్యం సీసాలు, గ్లాసుల వేలిముద్రలు సేకరించలేదని పిడబ్ల్యూ.10 పేర్కొంది. క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ లో నిందితుడు చెప్పిన ప్రదేశంలో పట్టుబడలేదని, ఘటన జరిగిన రోజే అతని ఇంట్లోనే అరెస్టు చేశారని పిడబ్ల్యూ.10కి సూచించారు.

54. ఎవిడెన్స్ యాక్ట్ లోని సెక్షన్ 25, 26లోని పైన పేర్కొన్న నిబంధనకు సెక్షన్ 27 ద్వారా మినహాయింపు ఉంది. ఎవిడెన్స్ యాక్ట్ లోని సెక్షన్ 25, 26లకు సెక్షన్ 27 ఒక నిబంధన. ఇటువంటి ప్రకటనలను సాధారణంగా బహిర్గత ప్రకటనలు అని పిలుస్తారు, ఇది సృష్టికర్త యొక్క ప్రత్యేక

పరిజ్ఞానంలో ఉన్న వాస్తవాలను కనుగొనడానికి దారితీస్తుంది. ఎవిడెన్స్ యాక్ట్ లోని సెక్షన్ 27 ప్రకారం పోలీసు అధికారి కస్టడీలో ఏదైనా నేరానికి పాల్పడిన వ్యక్తి నుంచి అందిన సమాచారం ప్రకారం, ఆ సమాచారంలో ఎక్కువ భాగం, అది నేరారోపణకు సంబంధించినదైనా కాకపోయినా, తద్వారా కనుగొన్న వాస్తవానికి సంబంధించినది. రుజువు కావచ్చు. ఇలాంటి సమాచారం ఇవ్వడం ద్వారా నిందితుడు సాక్ష్యాధారాలను సమర్పిస్తాడని, అందువల్ల దర్యాప్తు సమయంలో 'సాక్షి'గా ఉంటాడనే విషయాన్ని కాదనలేం.

55. రాజస్థాన్ వర్సెస్ భూప్ సింగ్ 11 కేసులో సుప్రీంకోర్టు ఈ కింది విధంగా వ్యాఖ్యానించింది.

ఎవిడెన్స్ యాక్ట్, 1872లోని సెక్షన్ 27లో నిందితుల వాంగ్మూలాన్ని పోలీసులకు సమర్పించడానికి వ్యతిరేకంగా నిషేధం యొక్క ముసుగును తొలగించడానికి నిర్దేశించిన షరతులు (1) నిందితుల నుండి పొందిన సమాచారం ఫలితంగా ఒక వాస్తవాన్ని కనుగొనాలి; (2) అతనిపై నేరం మోపాలి; (3) అతను సమాచారాన్ని అందించినప్పుడు అతను ఒక పోలీసు అధికారి కస్టడీలో ఉండాలి; (4) అలా కనిపెట్టిన వాస్తవాన్ని సాక్షి సాక్ష్యమివ్వాలి. ఈ షరతులను సంతృప్తి పరుస్తే, నిందితులు ఇచ్చిన సమాచారంలో కొంత భాగం, అటువంటి రికవరీకి దారితీసింది, ఇది నిషేధానికి గురవుతుందని, అది సాక్ష్యాలలో ఆమోదయోగ్యంగా మారుతుందని సుప్రీంకోర్టు వ్యాఖ్యానించింది.

56. బోధ్రాజ్జో వి. జమ్ముకశ్మీర్ 12వ గౌరవ సర్వోన్నత న్యాయస్థానం ఇలా వ్యాఖ్యానించింది: "ఆ విధంగా కనుగొనబడిన వాస్తవానికి సంబంధించిన 'అటువంటి సమాచారం' అనే పదాలు చాలా ముఖ్యమైనవి, మరియు ఈ విభాగం యొక్క మొత్తం శక్తి వాటిపై దృష్టి పెడుతుంది. స్పష్టంగా, ఆమోదయోగ్యమైన సమాచారం యొక్క పరిధి కనుగొనబడిన వాస్తవం యొక్క ఖచ్చితమైన స్వభావంపై ఆధారపడి ఉంటుంది, అటువంటి సమాచారం ఏ సమాచారంతో సంబంధం కలిగి ఉండాలి.

57. పైన పేర్కొన్న ఉదాహరణలను పరిశీలిస్తే, సెక్షన్ 27 ప్రకారం ఒక నేరాన్ని అంగీకరించడానికి, అందించిన సమాచారం ఒక వాస్తవాన్ని కనుగొనడానికి దారితీయాలి, ఇది ఒక స్పష్టమైన వస్తువు

ఉత్పత్తికి లేదా రికవరీకి దారితీస్తుంది, పోలీసులకు తెలియకుండా కాదు మరియు కనుగొనబడిన వాస్తవానికి స్పష్టంగా సంబంధం ఉన్న చాలా సమాచారం మాత్రమే ఆమోదయోగ్యమైనది మరియు రుజువు చేయబడుతుంది. నిందితులు ఇచ్చిన సమాచారం ఫలితంగా, ఒక వాస్తవం కనుగొనబడినప్పుడు, ఆ వాస్తవాన్ని కనుగొనడం సమాచారం యొక్క సత్యానికి హామీని అందిస్తుంది, ఇది నేరాన్ని అంగీకరించడానికి సమానం కావచ్చు. ఈ విషయాన్ని కనుగొనడం ద్వారా ధృవీకరించినంతవరకు, ఇది నిజమని భావించాలి. మరియు ప్రాసిక్యూషన్ కనుగొన్న వాస్తవాన్ని నేరంతో ముడిపెడుతూ సాక్ష్యాలను తీసుకురావాల్సి ఉంటుంది.

11 (1997) 10 SCC 675: 1997 S.C.C. (Cri) 1032

12 (2002) 8 ఎస్.సి.సి.

58. మేజిస్ట్రేట్ కోర్టులో హాజరుపరిచే వరకు నిందితుడు పోలీసుల కస్టడీలో ఉన్నాడని డిఫెన్స్ చేసిన సూచనను పిడబ్ల్యు.10 తోసిపుచ్చింది. ఈ మేరకు పిడబ్ల్యు.1 తన క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ లో నిందితులను మొదటి మూడు రోజులు పోలీస్ స్టేషన్ లో చూసేందుకు పోలీసులు అనుమతి ఇవ్వలేదని పేర్కొన్నారు. క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ లో పిడబ్ల్యు.1 యొక్క సాక్ష్యం నిందితుడిని మూడు రోజుల పాటు పోలీస్ స్టేషన్ లో ఉంచినట్లు తెలుస్తోంది, ఇది సంఘటన జరిగిన వెంటనే నిందితుడిని పోలీస్ స్టేషన్ కు తీసుకువచ్చారని క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ లో పిడబ్ల్యు.1 కు సూచనలు చేయడానికి బలాన్ని ఇస్తుంది. పిడబ్ల్యు.1 యొక్క పై సాక్ష్యాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, 23.02.2013 న పిడబ్ల్యు.100 మధ్యవర్తుల ఉనికిని గుర్తించి, మునిసిపల్ ఆర్ప్, బెంగళూరు రోడ్డు, మదనపల్లె పట్టణాన్ని సందర్శించి, నిందితుల ఉనికిని కనుగొంది మరియు నిందితుడు నేరాన్ని అంగీకరించాడని ప్రాసిక్యూషన్ వాదనను నమ్మడం కొంత కష్టం.

59. ప్రాసిక్యూషన్ కేసు యొక్క పీట్ యాంకర్ ఏమిటంటే, నిందితుడు గదిని బుక్ చేసే సమయంలో శ్రీనివాస లాడ్జ్ మేనేజర్ ఇచ్చిన రూ.500/-కు రశీదును సమర్పించాడు. పిడబ్ల్యు.10-ఇన్వెస్టిగేషన్

ఆఫీసర్ యొక్క సాక్ష్యాలను నిశితంగా పరిశీలిస్తే, 23.02.2013 సాయంత్రం 05.30 గంటలకు మధ్యవర్తుల సమక్షంలో నిందితుల నుండి స్వాధీనం చేసుకున్నట్లు చెప్పబడుతున్న రశీదును అతను గుర్తించలేదని తెలుస్తుంది. ప్రాసిక్యూషన్ కేసు ప్రకారం, రశీదు స్వాధీనం చేసుకున్న సమయంలో పిడబ్ల్యు.8 కూడా అక్కడే ఉందని చెప్పారు. నొక్కిచెప్పాల్సిన విషయం ఏమిటంటే, లాడ్జి రసీదును స్వాధీనం చేసుకోవడం గురించి పిడబ్ల్యు.8 ఏమీ చెప్పలేదు. నిందితుడి బట్టలు, ఎంఓ 3 కత్తి స్వాధీనం చేసుకున్న విషయాన్ని మాత్రమే ఆయన వాంగ్మూలం ఇచ్చారు. ఈ సమయంలో పిడబ్ల్యు.8, పిడబ్ల్యు.10లు ఎక్స్.పి.7-సీజ్ మహాజర్నామా కింద నిందితుల వద్ద స్వాధీనం చేసుకున్నట్లు చెబుతున్న లాడ్జి రసీదును గుర్తించకపోవడం గమనార్హం. మరోవైపు, పిడబ్ల్యు.4 యొక్క సాక్ష్యం అతను ఎక్స్.పి 2-లాడ్జి రసీదును గుర్తించినట్లు చూపిస్తుంది. Ex.P2-రసీదును స్వాధీనం చేసుకున్న సమయంలో PW.4 అక్కడ ఉండటం ప్రాసిక్యూషన్ యొక్క విషయం కాదు. పైన పేర్కొన్న చర్చను బట్టి నిందితుల వద్ద నుంచి ఎక్స్ పీ2 రసీదును స్వాధీనం చేసుకున్నట్లు ఎలాంటి సాక్ష్యాధారాలు కోర్టు ముందు ఉంచలేదని స్పష్టమవుతోంది. ప్రాసిక్యూషన్ వాదించినట్లుగా నిజంగా ఎక్స్.పి2-రసీదును స్వాధీనం చేసుకున్నట్లయితే, PW.8 మరియు 10 కోర్టు ముందు ఎక్స్.P2-రసీదును గుర్తించడానికి వెనుకాడవు. అటువంటి సాక్ష్యాధారాలు లేనప్పుడు, ప్రాసిక్యూషన్ వాదించినట్లుగా ఎక్స్.పి2-రసీదును నిందితుల వద్ద నుండి స్వాధీనం చేసుకున్నట్లు ప్రాసిక్యూషన్ కేసును నమ్మడం కష్టం.

60. సంగిలి @ సంగనాథన్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ తమిళనాడు 13 కేసులో మణి వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ తమిళనాడు 14లో నమోదైన ఒక తీర్పును గౌరవ సుప్రీంకోర్టు ప్రస్తావిస్తూ ఈ క్రింది వ్యాఖ్య చేసింది:

"ఈ ఆవిష్కరణ ఒక బలహీనమైన రకమైన సాక్ష్యం మరియు దానిపై పూర్తిగా ఆధారపడలేము, మరియు ఇంత తీవ్రమైన విషయంలో నమ్మకం కనుగొనడంపై ఆధారపడి ఉండదు. అన్వేషణ విఫలమైన తర్వాత, ప్రాసిక్యూషన్ కేసుకు మద్దతు ఇచ్చేది అక్షరాలా ఏమీ ఉండదు ".

61. మస్తాన్ @ సిరాజుద్దీన్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ రాజస్థాన్ 15 కేసులో సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును ప్రస్తావిస్తూ.

ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 27కు సంబంధించి నిందితులను బహిర్గతం చేసే సమయంలో భౌతిక వస్తువును కనుగొనడం ముఖ్యమని, అయితే అలా బహిర్గతం చేయడం వల్లనే నేరం కూడా నిందితులు చేశారనే నిర్ధారణకు రాలేరని అన్నారు. వాస్తవానికి, భౌతిక వస్తువును కనుగొనడం మరియు నేరం చేయడంలో దాని ఉపయోగం మధ్య దగ్గరి సంబంధాన్ని స్థాపించాల్సిన బాధ్యత ప్రాసిక్యూషన్లై ఉంది."

62. వక్కర్, మరో వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ యు.పి.16లో గౌరవనీయ సుప్రీం కోర్టు ఈ విధంగా వ్యాఖ్యానించింది:

సాక్ష్యాధారాల చట్టంలోని 27వ అధికరణం ప్రకారం నిందితుల ప్రోద్బలంతో కొన్ని ఆర్టికల్స్ రికవరీ చేయడం వల్ల శిక్షకు ఆధారం కాదన్నది వాస్తవం. ఇతర పరిస్థితులతో పాటు నిందితుల ప్రమేయాన్ని సూచించే సంఘటనల పరంపర నేపథ్యంలో నేరారోపణ వస్తువుల రికవరీ మరియు వాటి స్పష్టమైన విలువను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి.

63. మునావత్ రెడియా వర్సెస్. ఆంధ్రప్రదేశ్ 17వ రాష్ట్రాన్ని ఈ కోర్టు ఇలా పేర్కొంది:

అప్పీలుదారుడు వెల్లడించిన ప్రకటనకు అనుగుణంగా నేరం యొక్క ఆయుధాన్ని రికవరీ చేయడానికి సంబంధించి దర్యాప్తు అధికారి యొక్క సాక్ష్యాన్ని విశ్వసించినప్పటికీ మరియు సాక్ష్యాలను రికవరీ చేయడానికి కారణం అనుబంధ సాక్ష్యం మాత్రమే, మరియు నేరం చేయడంలో నిందితుడి ప్రమేయాన్ని సూచించే ఇతర నేరారోపణ సాక్ష్యాల లేనప్పుడు అటువంటి సాక్ష్యాలపై మాత్రమే శిక్ష విధించబడదు.

64. ప్రభూ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ ఉత్తర్ ప్రదేశ్ 18 కేసులో ఇచ్చిన తీర్పుపై ఆధారపడిన డిఫెన్స్ న్యాయవాది తన వాదనను బలపరిచారు.

"ఏదైనా సహేతుకమైన పరికల్పన ఆధారంగా నిందితుడి నేరానికి మాత్రమే అనుగుణంగా ఉండే ఒక నిర్ధారణకు దారితీసే విధంగా సందర్భోచిత సాక్ష్యాలు ఉండాలి మరియు అతని నిర్దోషిత్యంతో కాదు. ఈ

కేసులో ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న ఉద్దేశం అప్పీలుదారుడిపైనే కాకుండా అతని తండ్రిపై కూడా పనిచేస్తుంది. అప్పీలుదారుడు రక్షపు మరకలు పడిన వస్తువులను తయారు చేసినంత మాత్రాన అప్పీలుదారుడు హత్య చేశాడని నిర్ధారణకు రాలేము".

13 2014 ఎ.ఐ.ఎ.ఆర్ (సి.ఆర్.ఎల్.) 874

14 (2009) 17 SCC 273

15 (2011) 11 SCC 724

162011 లా దావా (సుప్రీంకోర్టు) 136

17 2009(2) ALT(Crl.) 64 (A.P.)

18 1962 లా దావా (సుప్రీంకోర్టు) 179

65. నేరం చేసిన సమయంలో కోడి కత్తితో కుడి చిటికెన వేలు, ఉంగర వేలికి రక్షస్రావం అయినట్లు నిందితుడు అంగీకరించడం గమనార్హం. పోలీసులు, మధ్యవర్తుల సమక్షంలోనే ఈ వాంగ్మూలం ఇచ్చినట్లు తెలుస్తోంది. ఇది సాక్ష్యాధారాలలో ఆమోదయోగ్యం కాదు. ఎక్స్ పీ6లో పేర్కొన్న విధంగా ఈ ఘటనలో నిందితులకు గాయాలయ్యాయని నిర్ధారించడానికి దర్యాప్తు అధికారి చర్యలు తీసుకున్నట్లు చూపించడానికి ఏమీ లేదు. మృతుడి దుస్తులపై ఉన్న రక్షపు మరకల ఆధారంగా నిందితులను నేరంతో ముడిపెట్టాలని ప్రాసిక్యూషన్ భావిస్తోందని వేరే చెప్పనవసరం లేదు. నిందితుల నమూనా రక్షాన్ని దర్యాప్తు అధికారులు రక్ష పరీక్షలకు పంపలేదు లేదా నిందితుల దుస్తులపై లభించిన రక్షం నిందితులదేనని నిరూపించడానికి ఎటువంటి డిఎన్ఎ పరీక్ష నిర్వహించలేదు.

66. ఎంఓ.1 నుంచి 3 వరకు రికవరీకి సంబంధించి సమర్పించిన సాక్ష్యాలు సంతృప్తికరంగా లేవని, రికవరీకి సంబంధించి పిటిషనర్ చేసిన వ్యాఖ్యలను ట్రయల్ కోర్టు అంగీకరించినది పేర్కొంది. పిడబ్ల్యు.8 యొక్క సాక్ష్యం ప్రకారం, నిందితుడిని అరెస్టు చేసిన ప్రదేశానికి మరియు వస్తువులను

స్వాధీనం చేసుకున్న ప్రదేశానికి మధ్య ఖచ్చితమైన దూరం గురించి అతనికి కూడా తెలియదు మరియు అతను మరొక కేసులో తప్పుడు సాక్ష్యం ఇచ్చినందున అతన్ని ఒకసారి సస్పెండ్ చేశారు. నిందితుడిని అరెస్టు చేసిన ప్రదేశం రద్దీగా ఉండే రహదారి అని, అది నివాస ప్రాంతం అని, ఆ ప్రదేశం చుట్టూ సుమారు 30 మంది అందుబాటులో ఉన్నారని పేడబ్ల్యు.8 ఆధారాలు చూపిస్తున్నాయి. స్థానిక సాక్షుల ఉనికిని భద్రపరచడానికి దర్యాప్తు అధికారి గణనీయమైన కృషిని ప్రదర్శించలేదనే విషయాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవడంలో ట్రయల్ కోర్టు విఫలమైంది. మరోవైపు, పేడబ్ల్యు.1 యొక్క సాక్ష్యాలు అరెస్టు మరియు కేసు ఆస్తులను స్వాధీనం చేసుకోవడంపై అనుమానాన్ని కలిగిస్తాయి, ఎందుకంటే మొదటి మూడు రోజులు నిందితులను పోలీస్ స్టేషన్లో చూడటానికి పోలీసులు తమకు అనుమతి ఇవ్వలేదని ఆయన పేర్కొన్నారు. సందర్భోచిత సాక్ష్యాల గొలుసు పూర్తి కాలేదు, మరియు ప్రాసిక్యూషన్ తప్పిపోయిన లింకులను విడిచిపెట్టింది. ఆరోపించబడిన నేరంతో దాని సంబంధానికి సంబంధించి రికవరీ విధానం మరియు/లేదా విషయాలపై విశ్వాసాన్ని కలిగించడంలో ప్రాసిక్యూషన్ విఫలమైంది. Ex.P2 - లాడ్జ్ రసీదును దర్యాప్తు అధికారి/PW.10 లేదా మధ్యవర్తి/PW.8 ద్వారా గుర్తించబడదు, దీని సమక్షంలో ఎక్స్.పి7 సీజ్ మహాజర్నామా ముసుగులో దానిని స్వాధీనం చేసుకున్నట్లు చెప్పబడుతుంది. దీంతో కీలక ఆధారాలు గల్లంతయ్యాయి. అప్పీలుదారుని అకృత్యాలను రిమోట్ గా కూడా ఎత్తి చూపే ఇతర సాక్ష్యాధారాలు రికార్డుల్లో లేవు. పైన గమనించినట్లుగా, స్థిరమైన చట్టపరమైన స్థితి వెలుగులో, రికవరీ ఒక బలహీనమైన సాక్ష్యం మరియు ఇతర ధృవీకరించే సాక్ష్యాలు లేనప్పుడు పూర్తిగా ఆధారపడలేము; అందువలన, Ex.P7-సీజ్ మహాజర్నామా ముసుగులో M.OS.1 నుంచి 3 మరియు Ex.P2 రికవరీ యొక్క సాక్ష్యాలు తిరస్కరించబడ్డాయి. పైన గమనించినట్లుగా, ప్రాసిక్యూషన్ ఉద్దేశాన్ని నిరూపించడంలో విఫలమైంది మరియు మృతుడు మరణానికి ముందు లాడ్జ్లో పిటిషనర్ మరియు మృతుడు కలిసి కనిపించారని చూపించడానికి ఎటువంటి ఆధారాలు లేవు. ప్రశ్నార్థకమైన నేరానికి అప్పీలుదారును దోషిగా నిర్ధారించడానికి ఎటువంటి నేరారోపణ పరిస్థితులు రికార్డులో అందుబాటులో లేవు.

67. పైన పేర్కొన్న చర్చను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, ప్రాసిక్యూషన్ ఆధారపడిన పరిస్థితులు చట్టపరంగా రుజువు చేయబడలేదని మరియు నిందితులను నేరంతో ముడిపెట్టడానికి సరిపోతాయని మేము భావిస్తున్నాము. ప్రాసిక్యూషన్ సమర్పించిన సాక్ష్యాధారాలు మృతుడిపై నేరానికి పాల్పడింది నిందితుడే అని ఎటువంటి నిర్ధారణకు తావివ్వలేదు. న్యాయపరమైన నిర్ధారణకు ఆధారమైన వాస్తవాలను ప్రాసిక్యూషన్ సహేతుకమైన సందేహాలకు తావులేకుండా రుజువు చేయాలి. కానీ ప్రాసిక్యూషన్ ఆ భారాన్ని నిర్వర్తించడంలో విఫలమైంది. పైన పేర్కొన్న చర్చ దృష్ట్యా, రికార్డులో ఉన్న సాక్ష్యాలు సహేతుకమైన సందేహాలకు మించి నిందితుల నేరాన్ని రుజువు చేయలేవని మేము భావిస్తున్నాము. ఐపీసీ సెక్షన్ 302 ప్రకారం శిక్షార్హమైన నేరానికి గాను అప్పీలుదారుని శిక్షను సమర్థించే సహేతుకమైన, హేతుబద్ధమైన సాక్ష్యాధారాలు లేనప్పుడు అతని నేరాన్ని నమోదు చేయడానికి ట్రయల్ కోర్టు వచ్చింది. అందువలన, అప్పీలుదారుకు వ్యతిరేకంగా ట్రయల్ కోర్టు విధించిన శిక్ష మరియు శిక్ష సరైన వాస్తవిక అంశాలు మరియు చట్టం యొక్క బలమైన సూత్రాలపై ఆధారపడి లేదని భావిస్తారు మరియు అందువల్ల, వాటిని కొట్టివేయాల్సి ఉంటుంది.

68. ఫలితంగా క్రిమినల్ అప్పీలుకు అనుమతి ఉంటుంది. 11.12.2014 నాటి తీర్పు ద్వారా మదనపల్లెలోని రెండవ అదనపు జిల్లా మరియు సెషన్స్ జడ్జి పైలుపై 2013 సెషన్స్ కేసు నెం.306 లోని ఐపీసీ సెక్షన్ 302 కింద అప్పీలుదారునికి విధించిన శిక్ష మరియు శిక్షను ఈ విధంగా కొట్టివేస్తున్నాం మరియు మరే ఇతర కేసులో అవసరం లేకపోతే వెంటనే అతనికి స్వేచ్ఛ ఇవ్వబడుతుంది.

69. తత్ఫలితంగా, ఇతర దరఖాస్తులు ఏవైనా ఉంటే, అవి కూడా మూసివేయబడతాయి.

2023:APHC:9873

ఎం.గంగా ఆర్.ఎ.ఓ., జె.

టి.మల్లికార్జునరావు, జె.

Dt.31.03.2023.

BV/KGM/SAK

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఎం.గంగారావు

&

గౌరవనీయ జస్టిస్ టి.మల్లికార్జునరావు

క్రిమినల్ అప్పీల్ నెం.625 ఆఫ్ 2015

తేది .2023